

بیماری نیوکاسل

تهیه و تنظیم: اداره آموزش و ترویج

با همکاری اداره مبارزه با بیماری های طیور

تلفن: ۲۱۱۰۰۱۶ - ۲۱۱۱۹۳۳

فکس: ۲۱۱۰۳۷۰

تلفن چهاررقمی: ۱۵۱۲

تلفن گویا: ۲۱۳۲۸۸۶

سایت: www.vet.ker.ir

پست الکترونیکی: kermanvet@yahoo.com

اهمیت بیماری

بیماری نیوکاسل یک بیماری ویروسی است که برای اولین بار در سال ۱۳۲۹ همزمان با ورود جوجه یکروزه از خارج در ایران مشاهده شد. اهمیت آن بدلیل انتشار سریع، مرگ و میر بالای طیور آلوده، تاثیرات مخرب آن بر صنعت طیور و محدودیت تجاری در کشورهای است که درگیر بیماری هستند، می باشد. بیماری معمولا در ماکیان و در موارد کمتری در بوقلمون بروز می کند ولی اکثر طیور و بسیاری از پرندگان زینتی و وحشی نیز به بیماری حساس هستند. در انسان و در کسانیکه برای اولین بار با این ویروس آلوده می شوند عفونت خفیف و التهاب در چشم دیده می شود اما این بیماری در گروه بیماریهای مشترک و قابل انتقال از طیور به انسان قرار نمی گیرد. در سال های اخیر بدلیل رشد روز افزون صنعت مرغداری این بیماری بیشتر مورد توجه قرار گرفته است و همواره به عنوان مهم ترین عامل تهدید کننده طیور صنعتی و سنتی مطرح بوده است و در مدت زمان کوتاهی می تواند خسارات زیادی به طیور صنعتی و روستایی وارد سازد.

عامل بیماری

یک ویروس است که به شدت در مقابل گرما حساس بوده همچنین خشکی هوا و دمای جوش آنرا در عرض ۱ دقیقه از

بین می برد. پرندگان وحشی منبع آلودگی و انتشار ویروس بوده و شاید ویروس قسمتی از سیر تکاملی خود را در بدن این پرندگان بگذرانند. ترشحات حاوی ویروس که از پرندگان مبتلا دفع می شوند موجب آلوده شدن غذا، آب، کفش و لباس کارگران و وسایل و تجهیزات مرغداری شده و در صورتی که پرنده حساس در معرض هریک از منابع فوق قرار گیرد بیماری به آنها منتقل می گردد. ممکن است تخم مرغ های حاصل از مرغ های مبتلا، حاوی ویروس باشند که از چنین تخم مرغ هایی به ندرت جوجه خارج می شود همچنین ممکن است جوجه پس از خروج از تخم بصورت مکتانیکي به ویروس عامل بیماری آلوده شود. این ویروس از طریق هوا و مدفوع پرندگان نیز منتقل می شود.

علائم بیماری

علائم ظاهری

بیماری به سه شکل عصبی، تنفسی و گوارشی در پرندگان حساس دیده می شود:

■ شکل عصبی با علائم: لرزش عضلانی، فلجی و پیچش سر و گردن

■ شکل گوارشی با علائم: اسهال آبکی سبز رنگ و گاهی برگشت مواد غذایی از دستگاه گوارش (استفراغ)

۲) واکسیناسیون: یکی از مهم ترین و موثر ترین راههای پیشگیری و مبارزه با شیوع بیماری نیوکاسل استفاده از واکسن اختصاصی است. برای ایمن نمودن طیور در مقابل این بیماری از راه واکسیناسیون دستورالعمل یا برنامه یکسانی وجود ندارد بلکه در مناطق و شرایط مختلف با شیوع های متفاوت و بر اساس نوع آب و هوای منطقه، نوع واکسن و دستور دامپزشک می باشد.

برای اینکه واکسیناسیون بر علیه بیماری نیوکاسل موثر و دارای نتیجه مطلوب باشد رعایت نکات زیر الزامی می باشد:

۱) تشنگی بیش از حد به مرغها داده نشود.

۲) جهت واکسن از آب بدون کلر و فاقد املاح استفاده شود.

۳) از هیچ ماده ضد عفونی کننده قبل و تا ۲۴ ساعت بعد از واکسیناسیون استفاده نشود.

۴) حتما درب شیشه واکسن زیر آب باز شود.

۵) از وسایل غیر فلزی (پلاستیکی) جهت واکسیناسیون استفاده شود.

۶) از شیر خشک انسانی به هیچ وجه استفاده نشود از شیر خشک دامی بدون چربی استفاده شود.

۷) هیچ وقت واکسن را در شیر حل نکنید پس از حل واکسن در آب، شیر اضافه شود یا پس از حل کامل شیر واکسن اضافه شود.

۸) استفاده از واکسن تزریقی و قطره چشمی مناسب ترین نوع واکسیناسیون می باشد.

درمان:

برای این بیماری درمان خاصی وجود ندارد ولی استفاده از مولتی ویتامین جهت تقویت سیستم ایمنی پرنده می تواند در بهبودی از بیماری مفید واقع شود.

راه های انتقال بیماری

- ۱) ورود پرند آلوده به گله سالم
- ۲) پرندگان ناقل که از بیماری بهبود یافته ولی هنوز ویروس را از بدن خود دفع می کنند.
- ۳) پرندگان وحشی آلوده مانند گنجشک، کبوتر و ...
- ۴) مواد اولیه آلوده که درخوراک طیور استفاده می شوند.
- ۵) انسان (واکسیناتورها، رانندگان خودروهای حمل مواد سوختی و مواد اولیه و ...)
- ۶) باد: ویروس توسط باد تا کیلومترها (۵-۱۰ کیلومتر) منتشر می گردد.
- ۷) ضایعات کشتارگاهی
- ۸) فضولات و امعاء و احشاء پرندگان آلوده

راههای پیشگیری و کنترل بیماری

- ۱) رعایت موازین امنیت زیستی جهت جلوگیری از شیوع بیماری که شامل موارد زیر می باشد:
 - تهیه جوجه یکروزه از منابع مطمئن و معتبر و با مجوز دامپزشکی
 - جلوگیری از ورود پرندگان آلوده و همچنین عدم نگهداری پرندگان بومی وزینتی در محوطه و اطراف مرغداری
 - دفن بهداشتی تلفات دوره پرورش در کوره لاشه سوز تعبیه شده در مزرعه پرورشی یا در چاه معدوم سازی با پوشش آهک
 - خروج سریع و کامل کود مرغداری به شیوه بهداشتی پس از پایان دوره پرورشی و شستشو و ضدعفونی کامل سالن مرغداری

■ شکل تنفسی با علائم: عطسه، سرفه، تنفس با دهان باز، خس خس کردن به هنگام تنفس. تورم سینوس های اطراف چشم و سر و ترشحات چسبنک اطراف چشم و بینی. در مرغ های مادر و تخم گذار علاوه بر علائم فوق کاهش تولید تخم و تولید تخم مرغ با پوسته نازک، نرم و خشن یا بد شکل نیز دیده می شود.

علائم کالبدگشایی:

- ۱) تورم نای، ملتحمه چشم و کیسه های هوایی
- ۲) خونریزی در لوله گوارش به خصوص در مخاط پیش معده
- ۳) خونریزی در سطح بافت نای و مری

